หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ

อิทธิพลของความเครียดในการเรียนที่มีต่อภาวะหมดไฟ ในการเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้นคลินิก คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่: บทบาทการเป็นตัวแปรปรับของ การรับรู้การสนับสนุนทางสังคม

ผู้เขียน

นางสาวกนกวรรณ ศรีสองเมือง

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ คร.ภาสกร เตวิชพงศ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดใน การเรียน การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมกับภาวะหมดไฟในการเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้นคลินิก (2) เพื่อศึกษาอำนาจการพยากรณ์ของความเครียดในการเรียนที่มีต่อภาวะหมดไฟในการเรียนของ นักศึกษาแพทย์ชั้นคลินิก และ (3) เพื่อศึกษาการเป็นตัวแปรปรับของการรับรู้การสนับสนุนทางสังคม ซึ่งประกอบด้วยการรับรู้การสนับสนุนจากเพื่อน ครอบครัว และบุคคลสำคัญ ที่มีต่อความสัมพันธ์ ระหว่างความเครียดในการเรียนกับภาวะหมดไฟในการเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้นคลินิก

กลุ่มประชากรคือ นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4-6 ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2559 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 738 คน และได้รับแบบสอบถามแบบ สมบูรณ์ กลับคืนมาจำนวน 642 คน คิดเป็นอัตราการตอบกลับร้อยละ 86.99 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย (1) แบบวัดความเครียดในการเรียน (2) แบบวัดภาวะหมดไฟในการเรียน (3) แบบวัด การรับรู้การสนับสนุนทางสังคม และ (4) ข้อมูลส่วนบุคคล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อใช้บรรยายลักษณะของกลุ่มประชากร และสถิติเชิงอนุมาน เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การ วิเคราะห์สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ และการ วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น

ผลการวิจัยพบว่า

- ความเครียดในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาวะหมดไฟในการเรียนของนักศึกษา แพทย์ชั้นคลินิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .656
- 2. การรับรู้การสนับสนุนทางสังคม ได้แก่ การรับรู้การสนับสนุนจากเพื่อน ครอบครัว และ บุคกลสำคัญ มีความสัมพันธ์ทางลบกับภาวะหมดไฟในการเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้นคลินิกอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ-.313, -.292 และ -.173 ตามลำดับ
- 3. ความเครียดในการเรียนสามารถพยากรณ์ภาวะหมดไฟในการเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้น คลินิก ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 4. การรับรู้การสนับสนุนจากเพื่อน และครอบครัว สามารถร่วมกันพยากรณ์ภาวะหมดไฟใน การเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้นคลินิก ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการรับรู้การ สนับสนุนจากบุคคลสำคัญไม่สามารถพยากรณ์ภาวะหมดไฟในการเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้นคลินิก ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
- 5. การรับรู้การสนับสนุนจากเพื่อน ไม่สามารถเป็นตัวแปรปรับระหว่างความสัมพันธ์ของ ความเครียดในการเรียนกับภาวะหมดไฟในการเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้นคลินิกอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ
- 6. การรับรู้การสนับสนุนจากครอบครัว ไม่สามารถเป็นตัวแปรปรับระหว่างความสัมพันธ์ของ ความเครียดในการเรียนกับภาวะหมดไฟในการเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้นคลินิกอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ
- 7. การรับรู้การสนับสนุนจากบุคคลสำคัญ สามารถเป็นตัวแปรปรับระหว่างความสัมพันธ์ของ ความเครียดในการเรียนกับภาวะหมดไฟในการเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้นคลินิกได้อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ กเ

Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved Independent Study Title Influence of Academic Stress on Academic Burnout of Clinical

Medical Students, Faculty of Medicine, Chiang Mai University:

Moderating Role of Perceived Social Support

Author Miss Kanokwan Srisongmueang

Degree Master of Science (Industrial and Organizational Psychology)

Advisor Lect. Dr. Passagorn Tevichapong

ABSTRACT

The purposes of this research were (1) to investigate the relationship of academic stress, perceived social supports and academic burnout in clinical medical students, (2) to study the predictive power of academic stress on academic burnout in clinical medical students and (3) to examine the moderating roles of perceived social supports from three sources including friends, family and significant others toward the relationship between academic stress and academic burnout in clinical medical students.

The population in this study was 738, 4th to 6th year, clinical level medical students, enrolled in the academic year of 2016 in Faculty of Medicine, Chiang Mai University. Six hundred and forty-two completed questionnaires were returned with a respondent rate of 86.99 percent. The research instruments consisted of (1) the perception of academic stress scale (PAS) (2) Oldenburg burnout inventory (OLBI) (3) the Multidimensional Scale of Perceived Social Support and (4) respondents' personal data. The data were analyzed using descriptive statistics and inferential statistics such as Pearson product-moment correlation coefficient, multiple regression analysis and hierarchical multiple regression analysis.

The research findings were as follows:

- 1. Academic stress had a significantly positive correlation with academic burnout in clinical medical students at the .01 level (r = .656).
- 2. Perceived social supports from three sources including friends, family and significant others had significantly negative correlations with academic burnout in clinical medical students at the .01 level (r = -.313, -.292, and -.173, respectively).
- 3. Academic stress significantly predicted academic burnout in clinical medical students. (p < .01)
- 4. Perceived social supports from friends and family significantly predicted academic burnout in clinical medical students. (p < .01) However, perceived social supports from significant others could not significantly predict academic burnout in clinical medical students.
- 5. Perceived social supports from friends could not be a significant moderator in the relationship between academic stress and academic burnout in clinical medical students.
- 6. Perceived social supports from family could not be significantly a moderator in the relationship between academic stress and academic burnout in clinical medical students.
- 7. Perceived social supports from significant others was a significant moderator in the relationship between academic stress and academic burnout in clinical medical students. (p < .01)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved